

Erken Çocukluk Dönemindeki Üstün Yetenekli Çocuklara İlişkin Türkiye'deki Lisansüstü Çalışmaların Çok Boyutlu Analizi

A Multi Dimensional Analysis of Graduate Studies in Turkey Focusing on Gifted Children in Early Childhood Period

Fatma KOÇ¹

Adile Gülşah SARANLI²

Başvuru Tarihi: 27.12.2016

Yayına Kabul Tarihi:05.03.2017

DOI: 10.21764/efd.81302

Özet: Türkiye'de erken çocukluk döneminde bulunan üstün yetenekli çocuklara ilişkin çalışmaların son yıllarda az sayıda da olsa gerçekleştirildiği görülmektedir. Yapılan bu çalışmaların sistematik şekilde değerlendirilmesi sayesinde var olan durumun ve bu alanda ihtiyaç duyulan araştırma konularının ortaya çıkarılması kolaylaşacak ve erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekliler konularına ilgi duyan kişi ve kurumlar bu bilgilerden faydalanabilecektir. Buradan hareketle bu çalışmanın amacı, Türkiye'de erken çocukluk döneminde bulunan üstün yetenekli çocukları konu edinmiş yüksek lisans ve doktora tezlerini inceleyerek, bu konudaki akademik çalışmaların ülkemizdeki genel durumuyla ilgili bir çerçeve çizebilmektir. Bu amaçla, çalışmada 11 yüksek lisans ve 6 doktora tezi olmak üzere 17 lisans üstü tez, betimsel analiz yöntemiyle, çeşitli boyutlara göre incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre, yüksek lisans çalışmalarının doktora çalışmalarından daha fazla sayıda olduğu, özellikle 2015 ve 2016 yıllarında konunun daha yoğunlukla çalışılmaya başlandığı, çalışmaların çoğunlukla Ankara, İstanbul vb. büyük illerdeki üniversite ve enstitülerde gerçekleştirildiği, konuların tanılama ve tanılamaya yardımcı olmak için ölçek uyarlamaya yoğunlaştığı ve çoğunlukla amaçlı örnekleme yönteminin kullanıldığı görülmüştür. Araştırmada genel olarak erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklar ile ilgili araştırmaların gelecekte hangi konular ve araştırma yöntemleri kullanılarak çalışılabileceği üzerine öneriler getirilmiştir.

Abstract: In recent years, there has been some small numbers of studies conducting related with gifted children in Turkey. A systematic evaluation of these studies would facilitate the assessment of the current situation and the identification of which areas are in most need of research, benefiting both individuals and institutions interested in this area. This study aims to provide a review of graduate theses concerned with gifted children in early childhood in Turkey, revealing a general view of the current state of the art in our country. In this study, a total of 11 master's and 6 doctoral theses were analyzed with a descriptive analysis method according to a variety of dimensions. It was found that there are more master's studies than doctoral theses, that this topic was studied more extensively in 2015 and 2016, most theses were conducted in universities and institutes located in large cities such as Ankara and Istanbul, thesis topics were mostly focused on identification and adaptation of scales and the targeted sampling method was more commonly used. This study also presents a number of suggestions on possible topics and research methods that could be used for research studies related to gifted children in their early childhood period.

Keywords: *Descriptive analysis, early childhood, gifted and talented.*

Anahtar Kelimeler: *Betimsel analiz, erken çocukluk dönemi, üstün yetenek.*

¹ Öğretmen, fatma.koc@tedu.edu.tr

² Yrd. Doç. Dr., TED Üniversitesi, gulsah.saranli@tedu.edu.tr

Giriş

Erken çocukluk dönemi olarak adlandırdığımız sıfır ile sekiz yaş arasındaki dönem, çocuğun gelişiminin en önemli evresidir. Bu evre aynı zamanda, çocuğun gelişimsel potansiyelinin ilk fark edilmeye başladığı yıllardır. Hayatlarının en önemli evrelerini erken çocukluk döneminde yaşayan çocuklar, bu yıllarda kaliteli zaman geçirmeli ve yetenekleri ve potansiyelleri doğrultusunda ilgi duydukları alanlara yönlendirilmelidirler. Bilindiği gibi, erken çocukluk eğitiminin en önemli amaçlarından bir tanesi, çocuğun doğuştan getirdiği potansiyeli maksimum düzeye çıkartmaktır. Bunun için de çocuğu doğduğu andan itibaren tanımak, her alanda kapasitesini bilmek ve eğitimine bir an önce başlamak büyük önem taşımaktadır. Bu noktada erken çocukluk döneminde üstün yeteneği olan çocukların fark edilerek eğitimlerine doğru şekilde yön verilmesinin önemi ortaya çıkmaktadır.

Yaşıtlarından daha farklı ve üstün yetenekli olan çocuklara gelişme olanağı ve ortam sağlandığında, potansiyellerini en üst düzeylere çıkardıkları görülmüştür. Bunun tersi olan durumda ise maalesef zekâ ve yeteneklerin uygun olmayan ortam ve eksik eğitim olanakları sebebiyle azaldığı görülebilmektedir. Bu nedenle erken çocukluk dönemindeki üstün yeteneklilerin ihtiyaçları erken yaşta belirlenmeli ve ona göre bireyselleştirilmiş eğitim programları vasıtasıyla kendilerini geliştirme ortamları yaratılmalıdır (Dağlıoğlu, 2002; 2004).

Türkiye’de üstün yetenekli çocuklar ile ilgili çalışmalar genellikle ilkökul ve ortaokul çağı düzeyinde yapılmaktadır (Metin, Bencik, Yılmaz ve Çalışandemir, 2007). Bununla birlikte, son yıllarda erken çocukluk dönemine ait sınırlı da olsa bazı çalışmalar yapıldığı (Baş, 2013; Dağlıoğlu, 2004; Dönmez ve Kurt, 2004; Kerem ve Kınık, 2004; Kıldan, 2011; Saranlı, 2017; Saranlı, Basımda; Saranlı, Er ve Deniz, Basımda; Şahin, 2013) gözlemlenmektedir. İlgili çalışmaların ayrıntıları ilerleyen bölümlerde aktarılmıştır. Hâlbuki erken çocukluk dönemi, üstün yetenekli çocuğu keşfetme ve erken müdahale etmek için en önemli dönemdir ve bu yaş grubundaki (0-8 yaş aralığındaki) üstün yetenekli çocukları desteklemek için çok çeşitli bilimsel ve uygulamalı çalışmalar yapılması gereklidir. Bu konuda Türkiye’de gerçekleştirilmiş lisansüstü tez çalışmalarının analiz edilmesi, bu konu hakkında ne gibi çalışmalar yapılmış olduğunu, hangi konularda eksikler olduğunun görülmesini sağlayabilecektir. Bu nedenlerle bu çalışmada erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklar odaklı ve Türkiye’de gerçekleştirilmiş yüksek lisans ve doktora tezleri çeşitli boyutlara göre incelenmek istenmiştir. Bu noktada her bir tez ile ilgili tezin amacı ve sonucuna ilişkin kısa bilgiler verilmiştir. Böylece okuyucuların Türkiye’deki çalışmaların durumuyla ilgili daha net bir bilgiye ulaşabilmeleri sağlanmak istenmiştir.

Türkiye’de Erken Çocukluk Dönemindeki Üstün Yetenekli Çocuklara İlişkin Gerçekleştirilmiş Yüksek Lisans Tezleri

Erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklara ilişkin çalışmalara sayı anlamında baktığımızda Türkiye’de bu konudaki en yüksek sayıdaki çalışmanın yüksek lisans tezi olarak gerçekleştirilmiş olduğu görülmektedir (Alemdar, 2009; Binici, 2014; Erkan Süel, 2011; Gürpınar, 2006; Karadağ, 2015; Kurt, 2008; Selçuk-Bozkurt, 2007; Seyhan, 2015; Suveren, 2006; Tezcan, 2012; Yavuzyılmaz, 2012). Tüm bu yüksek lisans tez çalışmalarının konuları incelendiğinde ise, tezlerin belli konu başlıkları altında toplanabildiği fark edilmektedir. Örneğin, okul öncesi dönemdeki üstün yetenekli çocukları tanılama yolları, pek çok araştırmacı tarafından sıklıkla tercih edilen bir tez konusu olmuştur (Alemdar, 2009; Selçuk-Bozkurt, 2007; Suveren, 2006). Suveren (2006)’in çalışması, Düzce ili merkez ilçesinde ilköğretime bağlı 26 devlet okulunun anasınıfına devam eden 5-6 yaş grubu 113 çocuk arasından üstün yetenekli olanları belirlemek ve belirleme işleminin ne derece başarılı olduğunu tespit etmek amacı ile yapılmıştır. Bu yüksek lisans tez çalışmasında, üstün yetenekli olarak belirlenen çocukların çoğunluğunu ebeveynlerin belirlemiş olmasına rağmen, uygulanan testler ve puanlar dikkate alındığında öğretmenlerinin aslında çocukların performanslarına daha yakın değerlendirmelerde buldukları gözlemlenmiştir. Yine erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocukları tanılama üzerine yapılmış olan bir başka yüksek lisans tez çalışması da Selçuk-Bozkurt (2007) tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu araştırma, Ankara ili merkez ilçesinde kamu kuruluşlarına bağlı kreş, yuva ve bakım evine devam eden, öğretmenleri tarafından üstün yetenekli olduğu düşünülen 3-6 yaş grubu çocukların öğretmenleri ve velileri ile, bu çocukların bebeklik ve okul öncesi döneme ait gelişim özelliklerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma sonucunda ailelerin, çocuklarının dil ve bilişsel gelişim alanlarında öğretmenlere göre doğru değerlendirme düzeylerinin daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Alemdar (2009)’ın gerçekleştirdiği yüksek lisans tez çalışması da, Bursa’da özel bir anaokuluna devam eden 3-6 yaş grubu 54’ü kız, 69’u erkek toplam 123 çocuk arasından üstün yetenekli olanları belirlemek ve belirleme işleminde ne derece başarılı olduğunu tespit etmek amacı ile yapılmıştır. Çalışma sonucunda ailelerin, belirlemede çocuğun yaşına göre ayrıcalık tanıma eğiliminde oldukları, yaş arttıkça anne babalardaki üstün görme eğiliminin arttığı, bu eğilimin öğretmenler için de geçerli olduğu sonucu ortaya konmuştur.

Erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocukları doğru tanılamaya odaklanan yüksek lisans tez çalışmalarının dışında bu yaş dönemindeki çocukları tanılamada kullanılacak uluslararası kaynaklı ölçeklerin Türkçe’ye uyarlanması konusunda da çeşitli yüksek lisans tezlerinin yürütülmüş olduğu görülmektedir (Gürpınar, 2006; Karadağ, 2015; Kurt, 2008). Bunlar arasından, Gürpınar (2006)’ın çalışması, Naglieri ve Das (1997) tarafından geliştirilmiş olan Bilişsel Değerlendirme Sistemi (Cognitive Assessment System-CAS)’nin 8 yaş Türk çocukları üzerinde güvenilirlik, geçerlik ve ön norm çalışmalarının yapılmasını amaç edinmiştir. Araştırma, İstanbul ilinde 8 yaşındaki 222 çocuk ile yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda, Bilişsel Değerlendirme Sistemi (CAS)’nin güvenilir ve geçerli bir araç olduğu saptanmıştır. Benzer şekilde bir başka ölçek uyarlama çalışması da Kurt (2008)’un yüksek lisans tezinin konusu olmuştur. Bu

araştırmanın amacı, Raven' in Standart İlerleyen Matrisler Plus Sets AE Testi'nin 5,5-6,5 yaşları için geçerlik, güvenilirlik, ön norm çalışmalarının yapılması ve bu çalışmalara göre üstün zekâlı olan ve olmayan öğrencilerin erken matematik yeteneklerinin karşılaştırılmasıdır. Matematik yeteneği ve zekâ arasındaki ilişkiye bakıldığında; Raven SPM Plus puanları artıça Matematik yeteneği puanlarının da arttığı görülmüş ve örneklemdaki % 5'lik üst dilimde yer alarak üstün zekâlı kabul edilen öğrencilerin matematik yeteneği puanlarının diğerlerinden anlamlı düzeyde yüksek olduğu tespit edilmiştir. Karadağ (2015)'in gerçekleştirdiği yüksek lisans tez çalışmasında da Gifted Rating Scale-GRS-Preschool-Kindergarten (Okul Öncesi Üstün Yetenek Ölçeği) ölçeğinin dilimize uyarlanması amaçlanmış ve tez çalışması sonucunda ölçeğin güvenilir ve geçerli bir değerlendirme aracı olduğu, elde edilen değerlerin Amerika ve Çin örnekleriyle karşılaştırıldığında sonuçların benzer olduğu bulunmuştur.

Tanımlama ve tanımlama amaçlı ölçek uyarlama başlıkları altında toplanabilen yukarıdaki çalışmalar dışında, okul öncesi öğretmenlerinin üstün yetenekli okul öncesi dönem çocukları hakkındaki algı ve tutumlarını öğrenme konusuna odaklanmış yüksek lisans tezlerinin de gerçekleştirilmiş olduğu görülmektedir (Seyhan, 2015; Tezcan, 2012; Yavuzyılmaz, 2012). Örneğin Tezcan (2012)'in çalışması, okul öncesi öğretmenlerinin erken yaştaki üstün zekâlı çocuklara yönelik algılarını ve bu çocukların ihtiyaçlarının karşılanabilmesi amacıyla dile getirdikleri gereksinimlerini incelemiştir. Sonuçta, okul öncesi öğretmenleri, sınıflarında üstün zekâlı bir çocuk bulunması halinde çocukların üstün bilişsel kabiliyetlerini destekleyecek bireysel çalışmalara başvuracaklarını belirtmişlerdir, Bunun dışında, öğretmenlerin üstün zekâlı öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik öz yeterlilik algılarının düşük olduğu, mesleki gelişim ve model uygulamaları içeren eğitimlere ve mesleki gelişim araçları üzerinden edinecekleri teorik bilgileri uygulamaya dökülebilmek için zaman, malzeme, kaynak, iletişim, işbirliği ve denetim yönünden desteğe ihtiyaç duydukları ortaya çıkarılmıştır. Seyhan (2015)'in çalışmasında ise okul öncesi öğretmenlerinin üstün yetenekli çocuklara ilişkin algıları ve kavram yanılgıları ile okul öncesi öğretmenlerinin üstün yeteneklilik kavramına ve üstün yetenekliler eğitimine yönelik tutumları incelenmiştir. Çalışma sonucunda, okul öncesi öğretmenlerinin üstün yetenekli çocuklara ilişkin özel hizmetlere yönelik tutumlarının eğitim durumuna ve mezun olunan lise türüne göre farklılaştığı, onlar için özel yetenek sınıflarının oluşturulmasına yönelik tutumlarının ise her hangi bir değişkene göre farklılaşmadığı bulunmuştur. 7-12 yaş arasındaki üstün yetenekli çocukların Bilim ve Sanat Merkezlerinde (BİLSEM) alacakları sanat eğitiminin niteliğine ilişkin öğretmen, aile ve çocukların algılarının incelendiği Yavuzyılmaz (2012)'in yüksek lisans tez çalışmasında, BİLSEM'lerde uygulanan üstün yetenekliler eğitim programlarına yönelik öğretmen görüşlerinin genel olarak olumlu yönde olduğu belirlenmiştir. Plastik sanatlara olan hâkimiyetlerinin, öğrencilerin yeni fikirler üretmelerine yardımcı olmalarının, uygulamalarda öğrencilere farklı teknikler ve değişik malzemeler kullandırmalarının, sanatsal çalışmalarda mutlaka teknolojiye faydalanmalarının, bu merkezdeki öğretmenlerin temel özelliklerinden olduğu gözlemlenmiştir. Öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun burada aldıkları eğitimin günlük yaşamda kendilerine oldukça kolaylık sağlayacağını düşündükleri ortaya konmuştur.

Erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklara ilişkin yukarıda belli başlıklar altında toplanabilen tezler dışında daha farklı konularda da çalışmalar olduğu görülmektedir (Binici, 2014; Erkan-Süel, 2011). Örneğin, Erkan-Süel, (2011)' in yaptığı araştırmada ilköğretim birinci sınıfa devam eden üstün ve normal zekâ düzeyindeki öğrencilerin, fonolojik farkındalık düzeylerinin okuma başarıları üzerindeki etkisi ve okumaya geçme zamanları, okuma hızları ve okuma kaliteleri değişkenlerine göre farklılaşma durumu karşılaştırılmıştır. Araştırmaya, İstanbul'da ilköğretim öğrencisi olan 79 öğrenci katılmıştır. Öğrencilerin fonolojik farkındalık düzeylerinin, okumaya geçme süreleri üzerinde etkili olduğu, bununla birlikte okuma hızları ve okuma kalitesi açısından üstün ve normal zekâ düzeyindeki öğrenciler arasında farklılıklar olduğu görülmüştür. Binici (2014)'nin yüksek lisans tez konusu ise 7-11 yaş arası üstün ve normal gelişim gösteren çocukların aldıkları müfredat türüne göre denetim odağı özelliklerinin "Goodenough-Harris İnsan Çiz Testi" açısından değerlendirilmesi olmuş, bu çalışmanın sonucunda öğrencilerin "Goodenough-Harris İnsan Çiz Testi"nden aldıkları puanlar yükseldikçe, denetim odağı açısından dıştan denetim düzeyinin azaldığı, yani öğrencilerin daha içten denetimli hareket ettiği sonucu ortaya çıkarılmıştır.

Türkiye'de Erken Çocukluk Dönemindeki Üstün Yetenekli Çocuklara İlişkin Gerçekleştirilmiş Doktora Tezleri

Erken çocukluk dönemindeki üstün yeteneklilerle ilgili Türkiye'de çeşitli doktora tez çalışmaları da gerçekleştirilmiştir (Alma, 2015; Bildiren, 2016; Dağlıoğlu, 2002; Darga, 2010; Gür, 2006; Karateke, 2016). Bu çalışmalarda da yüksek lisans tezlerinde olduğu gibi belli konu başlıklarının daha sık çalışılmış olduğu görülmektedir. Örneğin, içerik zenginleştirme ve farklılaştırma, proje temelli, sosyal beceri, sanat eğitimi programları vb.nin uygulanması ve etkilerinin incelenmesi şeklinde deneysel çalışmalar olduğu görülmektedir (Bildiren, 2016; Darga, 2010; Gür, 2006; Karateke, 2016). Gür (2006)'ün çalışmasında, sanat eğitim programının üst sosyo-ekonomik düzeyden gelen 6 yaş üstün yetenekli çocukların çizim becerilerine etkisi incelenmiştir. Çalışmada, uygulanan sanat eğitim programının çocukların çizim becerileri, tahmin etmeye dayalı sıralama becerisi, tasvir etme becerisi, yatay ve dikey olma durumunu tahmin etme becerisi vb. pek çok gelişim alanında etkili olduğu bulunmuştur. Darga (2010) tarafından tamamlanan doktora tez çalışmasının amacı ise Brigance K&1 Screen II ölçeğinin Türkçe'ye uyarlama çalışmasını yaparak, ilköğretim 1. sınıfta saptanan üstün yetenekli çocuklara ve sınıf arkadaşlarına uygulanan zenginleştirme programının çoklu zekâ alanlarındaki performansları üzerindeki etkisini araştırmaktır. Bu çalışmanın sonucunda, ölçeğin ilköğretim 1. sınıfa devam eden üstün yetenekli/üstün zekâlı çocukları belirlemede kullanılabileceği, sonuçların cinsiyet açısından farklılık göstermediği ve zenginleştirme programının uygulanması sürecine üstün yetenekli/üstün zekâlı çocukların beklendiği gibi yüksek düzeyde katıldığı, normal gelişen akranlarının da buna çaba gösterdiği belirlenmiştir. Bildiren (2016) tarafından gerçekleştirilen doktora tez çalışmasında ise, öncelikle Renkli Progresif Matrisler Testi geçerlik ve güvenilirlik çalışması gerçekleştirilmiş, sonrasında proje temelli yaklaşıma dayalı erken müdahale programının, uyarlanan test sayesinde belirlenen üstün yetenekli çocukların problem çözme becerilerine etkili olduğu bulunmuştur. Doktora tezinde üstün yetenek potansiyeli olan 60-72 aylık dört çocuğa uygulanan sosyal beceri eğitim

programının sosyal beceri gelişimlerine etkisini inceleyen Karateke, (2016), yapılan ön test ve son test uygulamalarından elde edilen verileri karşılaştırdığında, ailelerden aldığı bilgilere göre çocukların sosyal beceri düzeylerinin eğitim öncesi ve eğitim sonrasında bir değişiklik göstermediğini, ancak grubu oluşturan çocukların sosyal beceri düzeylerinin birbirine yaklaştığını tespit etmiştir. Öğretmenlerden alınan verilere göre ise eğitim öncesi ve sonrası çocukların dört sosyal beceri kategorisinden sadece akademik destek becerileri kategorisinde gelişim gösterdikleri tespit edilmiştir.

Bunlar dışında, doktora tezleri başlığı altında, tanılama ve tanılama amacıyla kullanılmak üzere ölçek uyarılama odaklı çalışmalar da olduğu (Alma, 2015; Dağlıoğlu, 2002) görülmektedir. Dağlıoğlu (2002)'nin tanılama odaklı çalışması, Ankara ili merkezindeki kamu kuruluşlarına bağlı kreş, yuva, bakım evi ve anaokuluna devam eden 5-6 yaş grubu zihinsel yönden üstün yeteneğe sahip olduğu düşünülen 90'ı 5 yaş, 130'u 6 yaş olmak üzere toplam 220 çocuk (103 erkek-117 kız) arasından matematik alanında üstün yetenekli olanları belirlemek ve bu çocukları saptamak için kullanılan belirleme işlemlerinin, bu çocukları seçmede ne derece başarılı olduğunu tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Bu tez çalışması sonucunda çocukların % 3.68'i matematik alanında üstün yetenekli olarak tespit edilmiştir. Üstün yetenekliliği derecelendirme ölçekleri- Okulöncesi/Anaokulu Formu (GRS-P)'nin Türkçeye uyarlanması isimli doktora tezinde ise Alma (2015), erken çocukluk döneminde üstün yetenekli bireylerin tanılanmasında çoklu yöntemin bir basamağı olarak kullanılmak üzere "The Gifted Rating Scales- Preschool/Kindergarten Form" (Üstün Yetenekliliği Derecelendirme Ölçekleri- Okulöncesi/ Anaokulu Formu) (GRS-P)'unu Türkçe'ye uyarlamıştır. Analiz sonucunda GRS-P'nin yüksek güvenilirliğe ve geçerliğe sahip bir ölçek olduğu ve çoklu tanılama basamağının bir parçası olarak kullanılabilmesi belirlenmiştir.

Bu zamana kadar paylaşılan ve erken çocukluk dönemindeki (0-8 yaş) üstün yetenekli çocukları kendine konu edinmiş yüksek lisans ve doktora tezlerinden de görülebileceği gibi, Türkiye'de bu konu üzerine gerçekleştirilen çalışmaların sayısı giderek artış göstermektedir. Alan yazında daha öncesinde Türkiye'de erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocukları konu alan çalışmalarla ilgili bir betimsel analiz gerçekleştirilmemiştir. Bununla birlikte, belli bir konuda o zamana kadar gerçekleştirilmiş çalışmaları incelemek ve analiz etmenin, her zaman için daha sonra atılması gereken adımlar açısından yol gösterici olacağı, eksiklerin ve gelişim fırsatlarının görülmesini sağlayacağı da ortadadır. Yaşamın en önemli evresi olan erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklar hakkında Türkiye'de gelinen noktayı görebilmek, dünyadaki bu alandaki gelişmeler karşısında kendimizi sınamak açısından da bizlere yol gösterecektir. Tüm bu sebeplerle bu çalışma, betimsel analiz yöntemini kullanarak Türkiye'de bu zamana kadar erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocukları konu edinen lisansüstü tez çalışmalarını incelemeyi ve bu konuda gerçekleştirilebilecek sonraki çalışmalara bu sayede ışık tutabilmeyi amaç edinmektedir. Erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklar ile çalışmak isteyen araştırmacılara, eğitim politikacılarına, erken çocukluk dönemi öğretmenlerine ve ailelere bu konuda yapılmış çalışmaları göstererek durum tespiti yapabilme ve ayrıca yeni yapılacak çalışmalara da önderlik edebilmek, bu çalışma sonucunda edinilecek

önemli bir kazanç olacaktır. Tüm bu amaçlar doğrultusunda nitel metodolojinin betimsel analiz yöntemi kullanılarak gerçekleştirilen bu çalışmada aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır;

1. Erken çocukluk dönemindeki (EÇD) üstün yetenekli çocuklara ilişkin Türkiye’de gerçekleştirilmiş lisansüstü tez çalışmalarının (TGLTÇ) tez türüne göre dağılımı nasıldır?
2. EÇD üstün yetenekli çocuklara ilişkin TGLTÇ yayın yılına göre dağılımı nasıldır?
3. EÇD üstün yetenekli çocuklara ilişkin TGLTÇ üniversitelere göre dağılımı nasıldır?
4. EÇD üstün yetenekli çocuklara ilişkin TGLTÇ gerçekleştirildiği üniversitelerin illere göre dağılımı nasıldır?
5. EÇD üstün yetenekli çocuklara ilişkin TGLTÇ saha uygulamalarının yapıldığı illere göre dağılımı nasıldır?
6. EÇD üstün yetenekli çocuklara ilişkin TGLTÇ enstitülere göre dağılımı nasıldır?
7. EÇD üstün yetenekli çocuklara ilişkin TGLTÇ konularına göre dağılımı nasıldır?
8. EÇD üstün yetenekli çocuklara ilişkin TGLTÇ araştırma yöntemine göre dağılımı nasıldır?
9. EÇD üstün yetenekli çocuklara ilişkin TGLTÇ örnekleme türüne göre dağılımı nasıldır?
10. EÇD üstün yetenekli çocuklara ilişkin TGLTÇ gerçekleştirildiği okulların dağılımı nasıldır?

Yöntem

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden ‘betimsel analiz’ kullanılmıştır. Betimsel analiz, çeşitli veri toplama teknikleri ile elde edilmiş verilerin daha önceden belirlenmiş temalara göre özetlenmesi ve yorumlanmasını içeren bir nitel veri analizi türüdür. Bu analiz türünde temel amaç, elde edilmiş olan bulguların okuyucuya özetlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde sunulmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Betimsel analizde dört aşama vardır (Yıldırım ve Şimşek, 2013, syf. 256): (1) betimsel analiz için bir çerçeve oluşturma, (2) tematik çerçeveye göre verilerin işlenmesi, (3) bulguların tanımlanması, (4) bulguların yorumlanması. Bu çalışmanın başlangıcında betimsel analizin ana çerçevesini oluşturabilmek adına öncelikle erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekliler konusu belirlenmiştir. Daha sonra bu konu çerçevesinde araştırılan konular tablo haline getirilmiş ve yorumlanmıştır. Bu çalışmada veriler önceden belirlenen temalara göre düzenlenip, yorumlandığı için betimsel analiz en uygun yöntem olarak tercih edilmiştir.

Araştırmanın Evreni ve Örnekleme

Bu araştırmanın evreni erken çocukluk döneminde üstün yetenekli çocuklar ile ilgili Türkiye’de gerçekleştirilmiş çalışmalardır. Bu çalışmalar arasından erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocukların aileleriyle, öğretmenleriyle ve çocukların kendileriyle yapılan yüksek lisans ve doktora tezleri bu çalışmanın evrenini oluşturmaktadır. Bu çalışmaya dâhil edilmiş olan tezler, 25 Kasım 2016 tarihi itibarıyla Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezinden erişilmiş olan yüksek lisans ve doktora tezleri ile sınırlıdır. Belirtilen tarih itibarıyla yapılan taramada 2002-2016 yılları arasına ait ve erken çocukluk dönemindeki

üstün yetenekli çocuklar konusuna odaklanan 11 yüksek lisans tezi ve 6 doktora tezi olmak üzere toplam 17 teze ulaşılmıştır. 2006-2015 yılları arasında ait 11 yüksek lisans tezi, 2002-2016 yılları arasında ait 6 doktora tezi bulunmaktadır. Bu tezlerden 1 tanesi İngilizce, diğerleri Türkçedir. Araştırmaya sadece Türkiye’deki üniversitelerde gerçekleştirilmiş tezler dâhil edilmiştir. Bu çalışmadaki anahtar kelimeler, “üstün yetenek, üstün zekâ, okul öncesi, erken çocukluk dönemi ve üstün potansiyel” olmuştur. Bu anahtar kelimeler kullanılarak yapılan taramada 2002 ile 2016 yılları arasında yapılmış tezler araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklara ilişkin ilk tez çalışması Dağlıoğlu (2002)’na ait doktora tezi iken son çalışma Bildiren (2016)’e aittir ve yine bir doktora tezidir. Çalışmaya dâhil edilecek yüksek lisans ve doktora tezlerinin sınırlandırılmasında bazı kriterler kullanılmıştır. Bunlar, tezlerin belirlenmesinde YÖK Tez Tarama Motorunun kullanılmış olması, çalışmada sadece 2002-2016 yılları arasında yayımlanan tezlerin dâhil edilmiş olması ve tezlerin Türkiye’deki üniversitelerde gerçekleştirilmiş olmasıdır.

Veri Toplama İşlemi

Araştırmada erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklar ile ilgili yüksek lisans ve doktora tez çalışmalarını incelemek amacıyla öncelikle YÖK Ulusal Tez Veri Tabanı arama motoru vasıtasıyla detaylı bir alan yazın taraması yapılmıştır. Sonrasında, ulaşılmış olan çalışmalar arasından erken çocukluk çağındaki üstün yetenekli çocukların aileleriyle, öğretmenleriyle ve kendileriyle yapılan çalışmalar, yüksek lisans tezleri ve doktora tezleri şeklinde incelenerek araştırma soruları çerçevesinde analizleri yapılmıştır. Çalışmaya dâhil edilen erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklara ilişkin 17 adet çalışmanın analiz edilmesinde 10 soru kullanılmıştır. Bu soruların geliştirilmesinde ise çeşitli çalışmalardan yararlanılmıştır (Saban, 2009; Ulutaş ve Ubuz, 2008). Oluşturulan bu sorular daha sonra kapsam geçerliğini test etmek amacıyla üstün yetenekliler ve okul öncesi eğitimi alanından 2 uzmanın görüşüne sunulmuş ve bu 10 sorunun araştırmanın amacına uygun olup olmadığı anlaşılmasına çalışılmıştır. Uzmanlar, soruların amaca hizmet etmesi, açıklığı ve netliği konularında olduklarını belirtmişlerdir. Bu soruların her biri daha sonrasında araştırmada kullanılan analiz yönergesi için bir “tema” olarak değerlendirilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmanın amacı ile ilgili kaynaklar tarandıktan sonra elde edilen veriler araştırma sorularına göre temalara ayrılıp tablo haline getirilmiştir. Araştırma sorularına göre kendi aralarında ayrılan konulara ait verileri çözümleyebilmek için SPSS programı kullanılmış, bütün ana temalar SPSS programına aktarılmıştır. Daha sonra araştırmanın sorularına bağlı kalınarak her çalışmanın ilgili temayla olan ilişkisi belirlenip sayısal değerlere dönüştürülerek frekans (f) ve yüzde (%) değerleriyle ifade edilmişlerdir.

Bulgular

Bu bölümde sırasıyla araştırmada ulaşılan bilgilerin araştırma sorularına cevap verecek şekilde başlıklar altında tablolandırılmış halleri sunulacaktır. Araştırma sonucunda elde edilmiş olan bulgular, bu bölümdeki tablolarda her bir araştırma sorusuna uygun şekilde sayı ve frekans değerleriyle ifade edilmiştir.

Tablo 1. *Erken Çocukluk Dönemindeki Üstün Yetenekli Çocuklara İlişkin Türkiye’de Gerçekleştirilmiş Lisansüstü Tez Çalışmalarının Tez Türüne Göre Dağılımı.*

Lisansüstü Tezin Türü	Sayı (f)	Frekans (%)
Yüksek lisans tezi	11	64,71
Doktora tezi	6	35,29
TOPLAM	17	100

Tablo 1, Türkiye’de erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklar ile ilgili gerçekleştirilmiş lisansüstü çalışmaların tez türüne göre dağılımını göstermektedir. Tablo 1’e göre, toplam 17 adet çalışmanın 11’i yüksek lisans düzeyinde (% 64,71), 6’sı doktora düzeyinde (% 35,29), gerçekleştirilmiştir. Bu durum, erken çocuklukta üstün yetenekliler ile ilgili yüksek lisans çalışmalarının doktora çalışmalarından daha yüksek sayıda gerçekleştirildiğini bizlere göstermektedir.

Tablo 2. *Erken Çocukluk Dönemindeki Üstün Yetenekli Çocuklara İlişkin Türkiye’de Gerçekleştirilmiş Lisansüstü Tez Çalışmalarının Yayın Yılına Göre Dağılımı.*

Çalışmaların Yılları	Sayı (f)	Frekans (%)
2002	1	5,88
2006	3	17,66
2007	1	5,88
2008	1	5,88
2009	1	5,88
2010	1	5,88
2011	1	5,88
2012	2	11,76
2014	1	5,88
2015	3	17,66
2016	2	11,76
TOPLAM	17	100,00

Tablo 2, erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklara ilişkin Türkiye’de gerçekleştirilmiş lisansüstü tez çalışmalarının yayın yılına göre dağılımını sunmaktadır. Tablo 2’ye göre, incelenen toplam 17 çalışma arasından en fazla çalışma üç ’er çalışma ile 2006 ve 2015 yıllarında yapılmıştır. Bu yılları iki’şer

çalışma ile 2015 ve 2012 yılları takip etmektedir. Ayrıca, en az bir'er çalışma ise 2002, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 ve 2014 yıllarında gerçekleştirilmiştir.

Tablo 3. *Erken Çocukluk Dönemindeki Üstün Yetenekli Çocuklara İlişkin Türkiye’de Gerçekleştirilmiş Lisansüstü Tez Çalışmalarının Üniversitelere Göre Dağılımı.*

Çalışmanın Yapıldığı Üniversite	Sayı (f)	Frekans (%)
Gazi Üniversitesi	5	29,42
İstanbul Üniversitesi	3	17,66
Hacettepe Üniversitesi	2	11,76
Marmara Üniversitesi	1	5,88
Dokuz Eylül Üniversitesi	1	5,88
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	1	5,88
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	1	5,88
On Dokuz Mayıs Üniversitesi	1	5,88
Selçuk Üniversitesi	1	5,88
Ankara Üniversitesi	1	5,88
TOPLAM	17	100

Tablo 3, erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklar ile ilgili tezlerin üniversitelere göre dağılımını sunmaktadır. Tablo 3’e göre, bu çalışmada analiz edilen erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklar ile ilgili 17 adet tezin toplamda 10 farklı devlet üniversitesinde yürütüldüğü ve ağırlıklı olarak da Gazi Üniversitesinde (%29,42) İstanbul Üniversitesinde (%17,66) ve Hacettepe Üniversitesinde (%11,76) gerçekleştirildiği görülmektedir. Kalan 7 çalışmanın ise birer tane olacak şekilde Marmara, Dokuz Eylül, Abant İzzet Baysal, ODTÜ, On Dokuz Mayıs, Selçuk ve Ankara Üniversitelerinde yürütülmüş oldukları görülmektedir.

Tablo 4. *Erken Çocukluk Dönemindeki Üstün Yetenekli Çocuklara İlişkin Türkiye’de Gerçekleştirilmiş Lisansüstü Tez Çalışmalarının Yapıldığı Üniversitelerin İllere Göre Dağılımı.*

Üniversitenin İli	Sayı (f)	Frekans (%)
Ankara	9	52,94
İstanbul	4	23,5
İzmir	1	5,88
Samsun	1	5,88
Konya	1	5,88
Bolu	1	5,88
TOPLAM	17	100,00

Tablo 4, erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklar ile ilgili gerçekleştirilmiş çalışmaların yapıldığı üniversitelerin illere göre dağılımını göstermektedir. Tablo 4'e göre, erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklar ile ilgili çalışmaların toplam 6 farklı ildeki üniversitede gerçekleştirildiği, en fazla çalışmanın da iki büyük il olan Ankara (n=9, % 52,94) ve İstanbul'da (n=4, %23,5) gerçekleştirildiği görülmektedir. Diğer çalışmaların ise birer tane olmak üzere (%5,88) İzmir, İstanbul, Konya ve Bolu'da gerçekleştirildiği görülmektedir.

Tablo 5. *Erken Çocukluk Dönemindeki Üstün Yetenekli Çocuklara İlişkin Türkiye'de Gerçekleştirilmiş Lisansüstü Tez Çalışmalarının Saha Uygulamalarının Yapıldığı İllere Göre Dağılımı.*

Uygulamanın Yapıldığı İl	Sayı (f)	Frekans (%)
Ankara	7	36,85
İstanbul	5	26,32
İzmir	2	10,53
Düzce	1	5,26
Tokat	1	5,26
Ordu	1	5,26
Samsun	1	5,26
Bursa	1	5,26
TOPLAM	19	100,00

Tablo 5, erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklar ile ilgili çalışmaların uygulamalarının yapıldığı illere göre dağılımını göstermektedir. Tablo 5'e göre, erken çocuklukta üstün yetenekliler ile ilgili çalışmaların uygulamalarının toplam 8 farklı ilde gerçekleştirildiği, en fazla çalışmanın da iki büyük ilde, yani Ankara (n=7, % 36,85) ve İstanbul'da (n=5, % 26,32) yürütüldüğü görülmektedir. Tezlerin yazarlarının bağlı oldukları üniversitenin ilinden bağımsız olarak uygulamalarını gerçekleştirdikleri diğer iller arasında Ankara ve İstanbul dışında sırasıyla İzmir (n=2, % 10,53), Düzce (n=1, %5,26), Tokat (n=1, %5,26), Ordu (n=1, %5,26) ve Samsun'un da (n=1, %5,26) olduğu görülmektedir. Bu durum, tüm bu tez çalışmalarının gerçekleştirildiği üniversitelerin bulunduğu 6 ilin dışındaki illerde de erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklara ilişkin çalışmalar yapıldığını göstermektedir.

Tablo 6. *Erken Çocukluk Dönemindeki Üstün Yetenekli Çocuklara İlişkin Türkiye'de Gerçekleştirilmiş Lisansüstü Tez Çalışmalarının Enstitülere Göre Dağılımı.*

Enstitü Çeşitleri	Sayı (f)	Frekans (%)
Eğitim Bilimleri	9	52,94
Sosyal Bilimler	6	35,30
Sağlık Bilimleri	2	11,76
TOPLAM	17	100

Tablo 6, erken çocukluk döneminde bulunan üstün yetenekli çocuklar ile ilgili lisansüstü tezlerin bağlı buldukları enstitülere göre dağılımını sunmaktadır. Tablo 6'ya göre, erken çocuklukta üstün yetenekliler ile ilgili araştırma konularının genelde Eğitim Bilimleri Enstitüsü (n= 9, %52,94) ve Sosyal Bilimler Enstitülerine (n=6, %35,30), bağlı anabilim dallarında ele alındığını göstermektedir. Diğer iki enstitü kadar olmasa da Sağlık Bilimleri (n=2, % 11,76) Enstitülerinde de bu konuda çalışmalar yapıldığı görülmektedir.

Tablo 7. *Erken Çocukluk Dönemindeki Üstün Yetenekli Çocuklara İlişkin Türkiye’de Gerçekleştirilmiş Lisansüstü Tez Çalışmalarının Konularına Göre Dağılımı.*

Çalışmaların Konuları	Sayı (f)	Frekans (%)
Üstün yetenekli çocukları belirleme amaçlı ölçek uyarlama	5	29,4
Okul öncesi öğretmenlerinin üstün yetenekli çocuklar hakkındaki görüşleri	2	11,76
Üstün yetenekli çocukların gelişimsel özelliklerinin belirlenmesi	1	5,88
Üstün yetenekli çocukları belirleme sistemi geliştirilmesi	1	5,88
Matematik alanında üstün yeteneklilerin belirlenmesi	1	5,88
Üstün yetenekli çocukların belirlenmesinde aile/öğretmen/uzman görüşlerinin karşılaştırılması	1	5,88
Üstün yetenekli çocukların denetim odağı özellikleri	1	5,88
Üstün yetenekli çocukların fonolojik farkındalık düzeylerinin okuma başarılarına etkisi	1	5,88
Üstün yetenekli çocuklara verilecek sanat eğitiminin içeriği	1	5,88
Proje temelli programın problem çözme becerilerine etkileri	1	5,88
Sosyal beceri programının sosyal beceri gelişimine etkileri	1	5,88
Sanat eğitimi programının çizim becerilerine etkisi	1	5,88
TOPLAM	17	100,00

Tablo 7, erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklar ile ilgili çalışmaların konulara göre dağılımını göstermektedir. Tablo 7'ye göre, erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekliler ile ilgili toplamda 12 farklı konu başlığı altında toplanabilecek çalışma gerçekleştirilmiştir. En fazla çalışmanın yapıldığı konu “üstün yetenekli çocukları belirleme amaçlı ölçek uyarlama” (n=5, %29,4) konusudur. Bu konuyu “okul öncesi öğretmenlerinin üstün yetenekli çocuklar hakkındaki görüşleri” (n=2, %11,76) üzerine yapılmış çalışmalar izlemektedir. Bunlar dışında her biri birer adet olmak üzere (% 5,88) çalışmaların konuları şu şekildedir; matematik alanında üstün yeteneklilerin belirlenmesi; üstün yetenekli çocukların gelişimsel özelliklerinin belirlenmesi; üstün yetenekli çocukları belirleme sistemi geliştirilmesi; üstün yetenekli çocukların belirlenmesinde aile, öğretmen ve uzman görüşlerinin karşılaştırılması; üstün yetenekli çocukların denetim odağı özellikleri; üstün yetenekli çocukların fonolojik farkındalık düzeylerinin okuma başarılarına etkisi; üstün yetenekli çocuklara verilecek sanat eğitiminin içeriği; proje temelli programın problem çözme becerilerine etkileri; sosyal beceri programının sosyal beceri gelişimine etkileri; sanat eğitimi programının çizim becerilerine etkisi.

Tablo 8. *Erken Çocukluk Dönemindeki Üstün Yetenekli Çocuklara İlişkin Türkiye’de Gerçekleştirilmiş Lisansüstü Tez Çalışmalarının Araştırma Yöntemine Göre Dağılımı.*

Araştırma Yöntemi	Sayı (f)	Frekans (%)
Nitel yöntem	1	5,88
Nicel yöntem	8	47,05
Karma yöntem	8	47,05
TOPLAM	17	100

Tablo 8, erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklar ile ilgili çalışmaların araştırma yöntemine göre dağılımını göstermektedir. Tablo 8’e göre erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklar ile ilgili çalışmaların % 47,05’i nicel yönetime, % 47,05’i karma yönetime ve % 5,88’i de nitel yönetime dayalı olarak gerçekleştirilmiştir.

Tablo 9. *Erken Çocukluk Dönemindeki Üstün Yetenekli Çocuklara İlişkin Türkiye’de Gerçekleştirilmiş Lisansüstü Tez Çalışmalarının Örnekleme Türüne Göre Dağılımı.*

Örnekleme Türü	Sayı (f)	Frekans (%)
Amaçlı örneklem	11	64,70
Çalışma grubu	3	17,65
Rastgele örnekleme	2	11,76
Kolay ulaşılabilir	1	5,88
TOPLAM	17	100

Tablo 9, erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklar ile ilgili çalışmaların örnekleme türüne göre dağılımını göstermektedir. Tablo 9’a göre, erken çocuklukta üstün yetenekliler ile ilgili araştırmalar, amaçlı örnekleme (n=11, %64,70), çalışma grubu (n=3, %17,65), rastgele örnekleme (n=2, % 11,76) ve kolay ulaşılabilir örnekleme (n=1, %5,88) şeklinde gerçekleştirilmiştir.

Tablo 10. *Erken Çocukluk Dönemindeki Üstün Yetenekli Çocuklara İlişkin Türkiye’de Gerçekleştirilmiş Lisansüstü Tez Çalışmalarından Nicel Çalışmaların Gerçekleştirildiği Okullar.*

Okul Çeşitleri	Sayı (f)	Frekans (%)
Devlet okulu	6	46,15
Özel okul	4	30,76
Kamuya bağlı kreş ve anaokulu	3	23,07
TOPLAM	13	100

Tablo 10, erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklar ile ilgili nicel çalışmaların gerçekleştirildiği okulların dağılımını göstermektedir. Tablo 10’a göre, erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklar

ile ilgili nicel çalışmaların en çok devlet okulları (n=6, %46,15) ve özel okullarda (n=4, %30,76) gerçekleştirildiği, bu okul türlerini kamuya bağlı kreş ve anaokullarının (n= 3, %23,07) izlediği görülmektedir.

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmada, Türkiye’de erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklar üzerine gerçekleştirilmiş lisansüstü çalışmaların genel yapısı ortaya konulmaya çalışılmıştır. Araştırmacı, eğitimci ve politika yapımcıların bu önemli konu hakkında Türkiye’deki çalışmaların mevcut durumunu görmelerinin, atılacak sonraki adımları belirlemelerine yardımcı olacağı düşünülmüştür. Türkiye’de gerçekleştirilen üstün yetenekliler odaklı çalışmaların içerisinde en az ilgilenilen ve çalışma gerçekleştirilen konulardan birinin erken çocukluk dönemi olduğu pek çok çalışmada vurgulanmıştır (Dağlıoğlu, 2004; Metin, Bencik, Yılmaz ve Çalışandemir, 2007; Saranlı,2017; Saranlı, Basımda; Saranlı, Er ve Deniz, Basımda) Bu çerçevede bu çalışmada 2002 ve 2016 yılları arasında Türkiye’de gerçekleştirilmiş 17 lisansüstü çalışması mercek altına alınmış ve çeşitli temalar altında betimsel analizleri yapılmıştır.

Erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekliler ile ilgili Türkiye’de gerçekleştirilen ilk lisansüstü çalışmaları 2002 yılında başlamıştır. 2002-2016 yılları arasını kapsayan 14 senelik süre zarfında, erken çocuklukta üstün yetenekliler ile ilgili yılda ortalama 1 çalışma (yüksek lisans tezi/doktora tezi) yayımlandığı görülmüştür. Bu sayı, erken çocukluk dönemindeki üstün yeteneklilerin Türk eğitim sistemindeki yansımaları tam olarak ortaya koyabilmek için yeterli bir sayı değildir. Bunun dışında 2002-2006 yılları arasında erken çocukluk dönemindeki üstün yeteneklilere ilişkin herhangi bir tez çalışmasının yapılmamış olması oldukça düşündürücüdür. Ortaya çıkan bir başka sonuç, erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklara ilişkin Türkiye’de gerçekleştirilmiş lisansüstü tez çalışmalarının doktora çalışmalarından daha yüksek sayıda gerçekleştirilmiş olmasıdır. Bu sonuç Özenç ve Gül Özenç’in (2013) Türkiye’de gerçekleştirilmiş üstün yeteneklilere ilişkin lisansüstü tezleri araştırdığı çalışmasında çıkan sonuçla benzerlik göstermektedir. Bu sonuca dayalı olarak, hem bilgi ve hem de uygulama birikimine katkı sağlaması açısından bu önemli konuda yapılacak daha çok sayıdaki üst düzey doktora çalışmasına ihtiyaç olduğu söylenebilir. Özellikle doktora düzeyindeki yeni araştırmacıların bu alana daha fazla yönelmeleri teşvik edilebilir.

Türkiye’de gerçekleştirilmiş lisansüstü tez çalışmalarının yayın yılına göre dağılımına odaklandığımızda ise özellikle 2006 yılında bu konuya ilginin üç çalışma ile bir ivme yakaladığı, fakat sonrasında 2015 yılına kadar tekrar durgun kaldığı görülmektedir. Son dönemlerde, özellikle 2015 ve 2016 yıllarında öncelikle üç, daha sonra da iki çalışma gerçekleştirilmiş olması, araştırmacı ve akademisyenlerin üstün yetenekliler alanında erken çocukluk dönemine olan ilgilerinin artışı şeklinde yorumlanabilir. Konuya olan ilginin bu şekilde artacağı düşünülürse 2015 yılı itibarıyla başlayan bu ivmenin önümüzdeki yıllarda da artarak devam etmesi beklenebilecektir.

Erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklara ilişkin Türkiye’de gerçekleştirilmiş lisansüstü tez çalışmalarının üniversitelere göre dağılımına baktığımızda, öncelikle Gazi Üniversitesi ve sonrasında da İstanbul Üniversitesi ile Hacettepe Üniversitelerinin en çok çalışmanın yapıldığı üniversiteler olduğu görülmektedir. Her üç üniversitede de üstün yetenekli çocuklara ilişkin konularda çalışan önemli bir akademik kadronun bulunmuş olmasının bu sayıyı etkilemiş olduğu düşünülmektedir. İncelenen 17 çalışmada, ağırlıklı olarak erken çocuklukta üstün yetenekliler ile ilgili Ankara ve İstanbul illerinde, bunun yanı sıra sadece İzmir, Samsun, Konya ve Bolu illerindeki üniversitelerde çalışmalar yapıldığı, bu illerdeki uygulamalar dışında ayrıca saha uygulamaları için Düzce, Tokat, Ordu ve Bursa illerinden veri toplandığı görülmüştür. Ancak üstün yetenekliler ile ilgili çalışmaların bulgularının genellenebilirliği için Türkiye’nin bütün illerinde veya bölgeleri temsil eden illerde yapılmasına hassasiyet gösterilmesi büyük önem arz ettiği diğer çalışmalarda da vurgulanmıştır (Özenç ve Gül Özenç, 2013). Büyük illerin yanı sıra diğer illerde de çalışmalar yapıldığında erken çocukluk dönemindeki üstün yeteneklilerin ülkedeki genel durumu daha kolay şekilde saptanabilecektir.

Enstitüler açısından bakıldığında çoğunlukla Eğitim Bilimleri, Sosyal Bilimler ve Sağlık Bilimleri Enstitülerinde çalışmalar yapıldığı görülmüştür. Bu durumun sebebi olarak Özel Eğitim, Okul Öncesi, PDR ve Çocuk Gelişimi vb. bölümlerinin bu enstitülere bağlı olması ve genellikle erken çocukluk ve üstün yetenekli çocuklar konularının bulunduğu bölümlerin bunlar olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Türkiye’de gerçekleştirilmiş lisansüstü tez çalışmalarının konularına göre dağılımına baktığımızda “erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocukları belirleme amaçlı ölçek uyarlama” konusunun en fazla çalışılan konu başlığı olduğu rahatlıkla görülebilmektedir. Bu konuyu “okul öncesi öğretmenlerinin, ailelerin vb. üstün yetenekli çocuklar hakkındaki görüşlerinin öğrenilmesi” konusu gelmektedir. Ülkemizde bu yaş çocukların nasıl tanılanabileceği üzerine yeterli ve güvenilir ölçme aracının olmaması sonucunda ölçek uyarlama çalışmalarının artmış olduğu düşünülebilir. Bunun dışında bu yaş grubundaki üstün yeteneklilere bakış açısının ne olduğu öğrenilirse ona göre eğitim programlarının oluşturulacağı düşünüldüğünden yetişkinlerin algılarının daha çok araştırılmış olduğu da varsayılmaktadır.

Araştırma yöntemine göre dağılımına baktığımızda çalışmaların önemli bir kısmının nicel veya karma yöntemlerle yürütüldüğü görülmüştür. Bununla birlikte çocuktan çocuğa farklılık gösterebilen bir grup olan üstün yeteneklilerin özellikle erken çocukluk gibi küçük yaşları içeren çalışmalarında nitel yöntemin daha çok kullanılmasının zenginlik katacağı söylenebilir. İncelenen çalışmalar içinde meta-analiz çalışmasına da rastlanmamıştır. Bunun sebebi alan yazında yeterince çalışma bulunmaması olarak gösterilebilir (Çalık ve Sözbilir, 2014). Verilerin çoklu şekillerde yorumlanması amacıyla bu konuda yapılacak çalışmalarda nitel ve karma çalışmalara öncelik verilmesi uygun olacaktır.

Erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklara ilişkin çalışmaların örneklem türüne göre dağılımına baktığımızda, araştırmada kullanılan örneklemin büyük çoğunluğunun amaçlı örnekleme şeklinde olduğu ve örneklem seçimi ile ilgili olarak en fazla çocuklar üzerinde çalışma yapıldığı, ebeveynler ve öğretmenler ile

ilgili yapılan çalışmaların sınırlı sayıda olduğu ortaya çıkmaktadır. Yeni yapılacak çalışmalarda örneklem seçimi ile ilgili tüm paydaşların seçilmesi, alan yazına önemli veri kaynağı oluşturabilir (Selçuk, Palancı, Kandemir ve Dündar, 2014). Nicel olarak gerçekleştirilen çalışmaların çoğunluğunun devlet okullarında gerçekleştirildiği, onları özel okulların ve kamuya bağlı kreş ve anaokullarının izlediği görülmektedir. Bu da her üç çeşit okulda da araştırmaların yapılmış olmasının bu konuya ilişkin çeşitli okulların farklı yapılarını katmasından dolayı çeşitlilik getirdiğini göstermektedir.

Öneriler

Bu çalışma, erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklar ile ilgili araştırmalar konusunda ülkemizdeki durumu ve ihtiyacı ortaya koyarak yol göstermeye çalışmıştır. Eğitim politikası çalışmaları yapanlara erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklara ilişkin eksikleri görüp bu konularda gelecekte uygulanabilecek çalışmaların/projelerin neler olabileceği konusunda ışık tutabilmesi, erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekliler konusunda çalışacak araştırmacılara çalışılmamış konuları gösterip onları bu alanlara yönlendirmesi sağlanabilir. Türkiye’de erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklar ile ilgili çalışmaların artması gerekmektedir. Bu gerekliliklerin bilimsel verilere dayalı olarak karşılanabilmesi için uygulamaya dayalı alan çalışmaları artırılmalıdır. Erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocukları tanılama konusunda pek çok ölçek uyarlama çalışması yapıyor olmasının yanında tek bir ölçekle üstün yetenekliyi tespit etme yaklaşımından çok, çoklu yöntemler kullanılarak gerçekleştirilmiş çalışmalara daha çok yer verilmesi önemlidir. Bu çalışmada gerçekleştirilen alan yazın taraması sonucunda en az çalışma gerçekleştirilen konuların sırasıyla erken çocukluk dönemindeki çocukların belirli potansiyel yeteneklerini geliştirebilmeleri için hazırlanmış farklılaştırma ve zenginleştirme çalışmaları, öğretmenlere yönelik bilgilendirici eğitimler ve ailelere yönelik bilinçlendirici destek programları olduğu da görülmüştür. Ailelere ve öğretmenlere yönelik daha fazla çalışmalar yapılarak üstün yetenekli çocukların körelmemeleri için onlara da destek sunan araştırmalar yapılmasına ve eğitim programları geliştirilmesine ihtiyaç vardır.

Kaynakça

- Alemdar, M. (2009). *Erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocukların belirlenmesinde ebeveyn, öğretmen ve uzman görüşlerinin karşılaştırılması*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Alma, S. (2015). *Üstün yetenekliliği derecelendirme ölçekleri- Okulöncesi/Anaokulu Formu (GRS-P)'nun Türkçe'ye uyarlanması*, Yayınlanmamış doktora tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Baş, Ö. (2013). Üstün zekalı olduğu varsayılan beş yaşındaki bir çocuğun okuma becerisi üzerine durum çalışması. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 14, 47-52.
- Bildiren, A. (2016). *Proje temelli yaklaşıma dayalı erken müdahale programının üstün yetenekli çocukların*

- problem çözme becerisine etkisi*, Yayınlanmamış doktora tezi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Binici, C. (2014). *7-11 yaş arası üstün ve normal gelişim gösteren çocukların aldıkları müfredat türüne göre denetim odağı özelliklerinin "Goodenough-Harris İnsan Çiz Testi" açısından değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Çalık, M. ve Sözbilir, M. (2014). İçerik analizinin parametreleri. *Eğitim ve Bilim*, 39 (173), 430-453.
- Dağlıoğlu, H. E. (2002). Anaokuluna devam eden 5-6 yaş grubu çocuklar arasından matematik alanında üstün yetenekli olanların belirlenmesi, Yayınlanmamış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ankara.
- Dağlıoğlu, H. E. (2004). *Okul öncesi çağıdaki üstün yetenekli çocukların eğitimleri*. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.
- Darga, H. (2010). *Brigance K&I Screen II ile ilköğretim 1. sınıfta saptanan üstün yetenekli çocuklara ve sınıf arkadaşlarına uygulanan zenginleştirme programının çoklu zeka alanlarındaki performans düzeylerini arttırmaya etkisi*. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.
- Dönmez, N. B., ve Kurt, Z. Ş. (2004). *Bebeklik ve okul öncesi dönemde üstün yetenekli çocukların ve ailelerinin yönlendirilmesi*. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.
- Erkan Süel, E. (2011). *İlköğretim 1. sınıf üstün ve normal zeka düzeyindeki öğrencilerin fonolojik farkındalık düzeylerinin okuma başarıları üzerine etkisinin karşılaştırılması*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Gür, Ç. (2006). *Sanat eğitim programının üst sosyo-ekonomik düzeyden gelen 6 yaş üstün yetenekli çocukların çizim becerilerine etkisi*, Yayınlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Gürpınar, N. (2006). *Bilişsel değerlendirme sistemi'nin (CAS) 8 yaş grubu için ön norm çalışması ve üstün zekalı öğrencilerin bilişsel değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Karadağ, F. (2015). *Okul öncesi dönemde potansiyel üstün zekâlı çocukların belirlenmesi*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Karateke, B. (2016). *Üstün yetenek potansiyeli olan çocuklara uygulanan sosyal beceri eğitim programının sosyal beceri gelişimine etkisinin incelenmesi*, Yayınlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kerem, E. A., ve Kınık, E. (2004). *Erken çocukluk eğitiminde üstün yetenekli çocuklara "Kimlikli Bebekler"*

- çalışmasıyla farklı bir bakış: Bir uygulama örneği "Deha Bebek". Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.*
- Kıldan, A. O. (2011). Okul öncesi öğretmenlerinin üstün yetenekli çocuklar hakkındaki görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19(3), 805-818.
- Kurt, E. (2008). *Raven SPM Plus Testi 5.5-6.5 yaş geçerlik, güvenilirlik, ön norm çalışmalarına göre üstün zekalı olan ve olmayan öğrencilerin erken matematik yeteneklerinin karşılaştırılması, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Metin, N., Bencik S., Yılmaz G., ve Çalışandemir, F. (2007). *Gifted and Talented Children In Turkey: In Chronological Rewiew of the Literature, Reaching Gifted and Talented Children: Global Initiatives*, pp.95-100, Selected papers from the 2007 WCGTC World Conference held at the University of Warwick, England.
- Özenç, M. ve Gül Özenç, E. (2013). Türkiye’de üstün yetenekli öğrencilerle yapılan lisansüstü eğitim tezlerinin çok boyutlu olarak incelenmesi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 171, 13-28.
- Saban, A. (2009). Çoklu zekâ kuramı ile ilgili Türkçe çalışmaların içerik analizi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(2), 833-876.
- Saranlı, A. G. (2017). Eş zamanlı olmayan gelişimin üstün yetenekli çocuklardaki görünümü üzerine bir örnek olay incelemesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*. DOI: 10.21565/ozelegitimdergisi.300060.
- Saranlı, A. G. (Basımda). Okul öncesi dönemdeki erken müdahale uygulamalarına farklı bir bakış: Üstün yetenekli çocuklar için erken zenginleştirme. *Eğitim ve Bilim*.
- Saranlı, A. G., Er, S. ve Deniz, K. Z. (Basımda). Okul öncesi dönemdeki üstün yetenekli çocukların dil gelişimlerinin analizi. *Yaşadıkça Eğitim*.
- Selçuk-Bozkurt, Ö. (2007). *Okul öncesi dönemde öğretmenleri tarafından yaşutlarına göre üstün ve özel yetenekli olarak aday gösterilen çocukların gelişim özelliklerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Seyhan, B. (2015). *Okul öncesi öğretmenlerinin üstün yetenekli çocuklara yönelik alguları ile tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Suveren, S. (2006). *Anasınıfına devam eden çocuklar arasından üstün yetenekli olanların belirlenmesi*. *Yayınlanmamış yüksek lisans tezi*, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlköğretim anabilim dalı, Bolu.
- Şahin, F. (2013). Üstün yetenekli öğrencilerin özellikleri konusunda okul öncesi yardımcı öğretmen adaylara verilen eğitimin etkisi. *Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 1(3) 166-175.

Tezcan, F. (2012). Okul öncesi öğretmenlerinin erken yaştaki üstün zekâlı çocuklara ve eğitimlerine yönelik algıları, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Ulutaş, F. ve Ubuz, B. (2008). Matematik eğitiminde araştırmalar ve eğilimler: 2000 ile 2006 yılları arası. *İlköğretim Online*, 7(3), 614-626.

Yavuzylmaz, B. (2012). Bilim ve sanat merkezlerine devam eden 7-11 yaş üstün yetenekli çocuklara verilecek sanat eğitiminin niteliği, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, On Dokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Samsun.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayınevi, Ankara.

Extended Abstract

In recent years, there has been an increase in studies related to gifted children in Turkey. In this context, research focusing on gifted children in the early childhood, can be found, but much fewer in number. A systematic evaluation of these studies would facilitate the assessment of the current situation and the identification of which areas are in most need of research, benefiting both individuals and institutions interested in this area. This study aims to provide a review of graduate theses concerned with gifted children in early childhood in Turkey, revealing a general view of the current state of the art in our country. In this study, a total of 11 master's and 6 doctoral theses were analyzed with a descriptive analysis method according to a variety of dimensions. It was found that there are more master's studies than doctoral theses, that this topic was studied more extensively in 2015 and 2016, most theses were conducted in universities and institutes located in large cities such as Ankara and Istanbul, thesis topics were mostly focused on identification and adaptation of scales and the targeted sampling method was more commonly used. This study also presents a number of suggestions on possible topics and research methods that could be used for research studies related to gifted children in their early childhood period.

Eleven of the 17 studies were conducted at the master's level (64.71%) and 6 thesis at the doctoral level (35.29%). Most studies were conducted in 2006 and 2015. In addition, at least one study was conducted in 2002, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 and 2014. In this study, it is seen that 17 theses related to gifted children in early childhood were conducted in 10 different government universities and mainly in Gazi University (29.42%) Istanbul University (17.66%) and Hacettepe University (11.76%) . It is seen that the remaining 7 were conducted in Marmara, Dokuz Eylül, Abant İzzet Baysal, METU, Ondokuz Mayıs, Selçuk, and Ankara Universities. The studies were carried out in 6 different universities and the most studied were in Ankara (n = 9, 52, 94%) and Istanbul (n = 4, 23,5%). Other studies (5, 88%) were conducted in İzmir, İstanbul, Konya and Bolu. The applications of the studies related to gifted talents in early childhood were carried out in 8 different countries and the highest number of studies was in the two largest countries, namely Ankara (n = 7, 36.85%) and Istanbul (n = 5, 26,32). Research on gifted children in early childhood is generally dealt with in the affiliated departments of the Institute of Educational Sciences (n = 9, 52,94%) and Social Sciences

Institute (n = 6, 35,30%). A total of 12 different topic titles can be collected under the work done. The most studied subject was "scale adaptation to identify gifted children" (n = 5, 29.4%). This is followed by studies on "opinions of pre-school teachers about gifted children" (n = 2, 11,76%). 47.05% of the studies on gifted children in early childhood were carried out on the basis of quantitative method, 47.05% on mixed method and 5.88% on qualitative method. Purposeful sampling (n = 11,% 64,70) were included in the study group (n = 3, 17,65%) and easy access (N = 6, 46.15%) and private schools (n = 4, 30.76%) were conducted in the early childhood, and these kind of schools were related to public nursery and kindergartens (n = 3, 23,07%).

In this study, the general structure of graduate studies on gifted children in early childhood in Turkey was tried to be revealed. It is thought that researchers, educators and policy makers will see the current situation of Turkey's work on this important issue, and will help determine the next steps to be taken. It has been emphasized in many studies that one of the most interested and working subjects in early childhood is the most talented in Turkey. In this framework, 17 graduate studies carried out in Turkey between 2002 and 2016 were taken into consideration and descriptive analyzes were made under various categories. The first graduate studies in early childhood period about gifted children in Turkey started in 2002. During the 14-year period between 2002 and 2016, an average of 1 study was published per year for gifted in early childhood. This number is not a sufficient number to fully demonstrate the reflection of the talents of early childhood in the Turkish education system. Another thing is that the studies on graduate theses conducted in Turkey regarding gifted children in early childhood have been carried out in higher numbers than doctoral studies. New researchers at the doctoral level in particular should be strongly encouraged to move further towards this area. When we focus on distribution of post-graduate thesis studies in Turkey, especially in 2006, it seems that, in 2006, we have gained momentum with three studies related to this topic, but it seems to be stagnant again until 2015. The fact that three studies were carried out in the first, especially in 2015 and 2016, can be interpreted as an increase in interest in early childhood in the field of giftedness. When we look at the distribution according to the universities, it is seen that the universities are the ones where Gazi, Istanbul and Hacettepe universities are the most active ones. It is believed that the presence of an important academic staff working with gifted children in all three universities has affected this number. In addition to the applications in these provinces, data from Düzce, Tokat, Ordu and Bursa were used in the 17 studies examined, mainly in the premises of Ankara and Istanbul regarding the early talents in early childhood, as well as in the universities of Izmir, Samsun, Konya and Bolu were collected. However, it has also been emphasized in other studies that it is of utmost importance to show sensitivity to the fact that the findings of studies on gifted in early childhood are valid and reliable in all the cases of Turkey.

From the perspective of the institute, it has been observed that studies were mostly carried out in the Institute of Educational Sciences, Social Sciences and Health Sciences. As a result of this situation, Special Education, Early Childhood Education and Child Development etc. departments are dependent on these institutes and are often the parts of early childhood and gifted children's topics. When we look at the distribution according to the subjects, it can be easily seen that the topic of "adaptation of scale to identify

gifted children in early childhood" is the most studied subject. This is called "the pre-school teachers, their families, and so on. Learning about the opinions of gifted children ". As a result of the lack of adequate and reliable measurement tools on how children of this age can be diagnosed in our country, it can be considered that scale adaptation studies have increased.

When we look at distribution according to research method, it can be said that a significant part of the studies are carried out with quantitative or mixed methods. It should be reminded, however, that the qualitative method is also of great importance and encourages more frequent use of gifted children, especially young children, such as early childhood, as a group that can differ from the child to the child. When we look at the distribution according to the sampling type, it turns out that the majority of the sample used in the research is in the form of purpose sampling and the studies about the parents and the teachers are mostly limited in the number of studies on the children in relation to the sampling. The selection of all stakeholders in the selection of the sample in the new studies may constitute an important source of data for the field .It is observed that the majority of the quantitative work is carried out in public schools, followed by private schools and public nurseries and kindergartens. This shows that the fact that research has been conducted in all three schools has brought about the diversity of different schools due to the different structures involved.

This study attempted to guide the research on gifted children in early childhood by revealing the need in our country. Educational policy can provide researchers with a glimpse of what deficiencies are related to gifted children in early childhood and what future studies / projects could be applied to them, and researchers who work on gifted children in early childhood period, will be able to show them new topics and direct them to these areas. It is necessary to increase the studies about gifted children in early childhood in Turkey. In order to meet these requirements based on scientific evidence, practical fieldwork should be done. It is important to include more work done using multiple methods, as well as the fact that there are many scale adaptation studies to diagnose gifted children in early childhood. To encourage new researchers to be interested in gifted children in early childhood, it may be advisable to include courses in both teacher education programs at the undergraduate level and in programs at the graduate level.